

MEIDÄN METSÄMME

Kansalaisten kannanotto metsien puolesta

Me kansalaiset olemme todella huolissamme Suomessa tapahtuvista yhä kiihtyvistä metsänhakuista, jotka köyhdyttävät vakavalla tavalla metsiemme monimuotoisuutta ja aiheuttavat henkistä pahoinvointia. Laajat avohakkuut maanmuokkauksineen estävät metsien erilaisten käyttömuotojen yhteensovittamista ja vahingoittavat vesistöjä. Kritisoidimme nykyistä metsäpolitiikkaa ja tahdomme muutoksia metsäsuunnitteluun. Metsä on paljon enemmän kuin vain raaka-ainevarasto: kun keskitytään puuaineksen realisoimiseen vain rahaksi, menetetään tärkeitä metsän tarjoamia muita resursseja. Suomen metsäpolitiikan ei pidä tukea liiketoimintamallia, joka ohjaa tuottamaan kertakäyttöisiä ja jalostusarvoltaan matalia vientituotteita.

Kaikkialla maailmassa metsä on välttämätön kasvien, eläinten ja ihmisten elämälle. Suomi elää metsästä, ei vain puusta, selluloosasta ja biomassasta; metsät puhdistavat ilmaa ja vettä sekä tuottavat happea ja kasvullista maata. Metsien käytöllä on keskeinen merkitys ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Suomen metsät antavat myös tärkeitä retkeily-, liikunta- ja luontoelämyksiä sekä sieniä, marjoja ja muita raaka-aineita. Metsien kestävästä monikäytöstä ja suojelusta lisääminen edellyttävät suuria muutoksia metsänhoidon periaatteisiin ja suunnitteluun. Tämä on vaativa prosessi, mutta se on tehtävä monimuotoisuuden varjelemiseksi, suojataksemme metsiä erilaisilta uhilta ja lisätäksemme kaikkien mahdollisuuksia saada hyvinvointia luonnosta.

Kannanoton tavoitteet

Kansalaisten kannanoton tavoitteet¹ ovat polkuja muutokseen metsien suojelussa, metsänhoidossa ja politiikassa.

1) Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

Monimuotoisen elämän suojelu on otettava kaikessa päätöksenteossa ensisijaiseksi kriteeriksi. Perustuslain (11.6.1999/731) 20 §:n mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.

¹ MEIDÄN METSÄMME -kannanotossa viittaamme WWF Suomen metsävisioon 2025 (<https://wwf.fi/alueet/suomi/suomen-metsat/metsavisio>), Suomen luonnonsuojeluliiton metsätavoitteisiin 2018-2030 (<https://www.sll.fi/mita-me-teemme/metsat/tavoitteemme>), 24.3.2017 julkaistuun 68 tutkijan julkilausumaan Suomen metsänkäyttösuunnitelmien seurauksista (<http://www.bios.fi/julkilausuma>) sekä 17.5.2018 julkaistuun Avohakkuut historiaan -kansalaisaloitteeseen (<http://avohakkuuthistoriaan.fi>).

- Suomessa on noudatettava YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaa yleis-sopimusta (SopS 78/1994). Sen mukaan Suomen maa-alueiden ja sisävesien yhteispinta-alasta on suojeltava vähintään 17% maanlaajuisesti, eri luontotyypit huomioon ottaen.
- Suomessa on seurattava luonnon monimuotoisuutta koskevaa EU:n strategiaa vuoteen 2020 (KOM(2011) 244) sekä valtioneuvoston Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön strategiaa vuosina 2012–2020.
- METSO-ohjelman jatkuvuus ja riittävä rahoitus on turvattava, jotta asetettuihin suojelutavoitteisiin päästään tavoiteaikataulun mukaisesti vuoteen 2025 mennessä.
- Erityisen arvokkaat luontotyypit on suojeltava tarkasti Metsälain (1996/1093 kohta 10) mukaan.

2) Metsänhoidon uudistaminen

- Metsät ja suot on säilytettävä hiilensitojina. Jatkovapeitteinen metsänhoito on otettava käyttöön luontoarvopainotteisesti. Tämä vaatii valtion kannustinjärjestelmää ja metsäammattilaisten uudelleen kouluttamista.
- Ojien kunnostamiseen sekä avoalalle perustetun taimikon ja nuoren metsän hoitoon kohdistetut tuet tulee lopettaa.
- Soiden ennallistamiseen on ohjattava lisää rahoitusta.
- Avohakkuut tulisi sallia vain erityisistä syistä, kuten juurikäävän pahoin valtaamissa yhden puulajin metsissä.
- Lintujen ja muun metsälajiston uhanalaistuminen on pysäytettävä. Pesimäaikaisista hakkuista on luovuttava. Luontaisten lehtipuulajien sekä lahoppun osuutta metsissä on lisättävä.
- Erilaisten toimijoiden tarpeet on otettava huomioon metsäsuunnittelussa valtion ja yksityisten mailla. Dialogia metsänomistajien, erilaisten käyttäjien ja metsäammattilaisten välillä on tuettava metsämaan pirstoutumisen estämiseksi ja luottamuksen sekä yhteistyön lisäämiseksi kaikkien parhaaksi.
- Metsähallitusta koskevat yhteiskunnalliset velvoitteet on muutettava lailla.

Kutsumme kaikkia metsän ystäviä, kansalaisia, kansalaisjärjestöjä, metsäammattilaisia, metsänomistajia, poliittisia päättäjiä ja taloudellisia toimijoita edistämään kestävä metsäpolitiikkaa sitoutumalla näihin uudistuksiin ja tavoitteisiin.

Viimeisin tieto

Tutkimus on tuottanut vuoden 2018 aikana seuraavia arvioita metsiemme käytöstä.

- Suomen ilmastopaneelin mukaan Suomen on vähennettävä päästöjä 85–100% vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen toteuttamiseksi. Jo vuoteen 2030 mennessä päästöjä on vähennettävä 44–66% vuoden 1990 tasosta. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittäviä hiilinieluja.² Kansainvälisen ilmastopaneelin 1,5 asteen raportti edellyttää vieläkin korkeampaa päästövähennystä.³
- YK:n ilmastopaneelin seurantaraportin eli ns. Suomen maaraportin mukaan hakkuumäärien lisäyksellä kasvatetaan ilmastopäästöjä vuoteen 2030. Metsänielujen pieneneminen mitätöi muilla aloilla saavutetut päästövähennykset, BIOS-tutkimusyksikkö selventää.⁴
- Luontopaneelin mukaan maailman monimuotoisuudesta tullaan menettämään 38–46% seuraavan kolmenkymmenen vuoden aikana.⁵

Allekirjoitus

Kaikkien 27.10. kannanottoon osallistuneiden puolesta,

Eeva-Stiina Lönnemo
Suomen kohtuusliikkeen MEIDÄN METSÄMME työryhmä
<http://meidanmetsamme.org>

² <http://www.ilmastopaneeli.fi/news/93/77/Ilmastopaneeli-Suomen-on-kiristettava-paastovahennystavoitteitaan-Pariisin-sopimuksen-toteuttamiseksi/d,News/>

³ <http://www.ilmastopaneeli.fi/news/101/77/Suomen-ilmastopolitiikalle-lisaa-kunnianhimoa-1-5-asteen-tavoitteseen-Suomen-Ilmastopaneelin-seminaari-9-11-2018/d,News/>

⁴ <http://bios.fi/suomen-ilmastopolitiikka-kriisissa/>

⁵ [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon\(47051\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon(47051))